

prof. dr hab.

RYSZARD KOZIOŁEK

Data i miejsce urodzenia: 23.03.1966, Bielsko-Biała

Studia: Uniwersytet Śląski, Wydział Filologiczny, filologia polska 1986–1991

Doktorat: Uniwersytet Śląski, Wydział Filologiczny, rozprawa pt.: *Mimesis w „Twarzy księżycy” Teodora Parnickiego*, 1997

Habilitacja: Uniwersytet Śląski, Wydział Filologiczny, rozprawa pt.: *Ciała Sienkiewicza. Studia o płci i przemocy*, 2010

Tytuł profesora: Uniwersytet Śląski, Wydział Filologiczny, 2016

Zatrudnienie: Uniwersytet Śląski, Wydział Humanistyczny, Instytut Polonistyki, 1997 – nadal

Funkcje administracyjne:

- Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (kadencja 2020-2024)
- Prorektor ds. kształcenia i studentów Uniwersytetu Śląskiego, 2012 – 2020
- Dyrektor Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych przekształconych w Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych, 2011 – 2020

funkcje dodatkowe:

- Prezydent sojuszu Transform4Europe w 2024 r.
- Przewodniczący Konsorcjum Akademickiego Katowice-Miasto Nauki, 2022-nadal
- Wiceprzewodniczący Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich (KRUP), 2021 – nadal
- Dyrektor generalny Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE, 2016 – nadal

Działalność naukowa/tematyka badawcza:

- Studia nad polską prozą nowoczesną
- Badania twórczości Teodora Parnickiego i Henryka Sienkiewicza
- Społeczna funkcja nauki o literaturze
- Popularyzacja wiedzy o literaturze

Najważniejsze osiągnięcia i wyróżnienia:

- Nagroda Literacka Gdynia 2010 w kategorii „eseistyka” za książkę „Ciała Sienkiewicza. Studia o płci i przemocy”, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009
- Laureat Nagrody Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa im. Kazimierza Wyki w 2017 r. za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej.
- Laureat nagrody Śląski Wawrzyn Literacki za zbiór esejów pt. „Dobrze się myśli literaturą”, Wydawnictwo Czarne, 2016
- Pikowy Laur Polskiej Izby Książki dla cyklicznej audycji Radia Katowice „Poczet Pisarzy Polskich”
- Opracowanie tekstu i edycji komentowanej dla powieści „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza w serii „Biblioteka Narodowa”, seria I, nr 345, Wrocław 2023 (wspólnie z Tadeuszem Bujnickim i Jerzym Axerem)
- Opracowanie tekstu, wstępu i edycji komentowanej dla powieści „Tylko Beatrycze” Teodora Parnickiego w serii „Biblioteka Narodowa”, seria I, nr 304, Wrocław 2001 (przypisy: Ireneusz Gielata)
- Inicjatywa i realizacja starań o tytuł Europejskiego Miasta Nauki dla Katowic oraz utworzenie i przewodniczenie Konsorcjum Akademickiemu Miasto Nauki Katowice, które skupiają siedem uczelni publicznych Katowic.
- Członek jury czterech kolejnych edycji Nagrody Literackiej Nike; przewodniczący jury w 2015 r.
- Wyróżniony Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego w 2018 r.
- Ambasador Pawilonu Polski podczas EXPO 2020, Dubai
- Lider merytoryczny Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024
- Opracowanie koncepcji Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE oraz organizacja siedmiu edycji Festiwalu

Udział w grantach i projektach badawczych:

- Nr grantu: 31H 12 000681
Kierownik: dr hab. prof. UŚ Ryszard Koziołek
Przygotowanie i wydanie w języku angielskim rozprawy: Ryszard Koziołek: Ciała Sienkiewicza
Nazwa ośrodka: Uniwersytet Śląski
- Nr grantu: N N103 087637
Kierownik: dr hab. prof. UŚ Krzysztof Uniłowski
Temat: Stanisław Brzozowski – (Ko)repetycje. Z genealogii nowoczesnej literatury i kultury w Polsce
- Nr grantu: 2012/06/A/HS2/00252
Kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki
Temat: Henryk Sienkiewicz. Obecność w kulturze polskiej XX wieku. Polskość i nowoczesność. Recepcja i nowe odczytania

Osiągnięcia w zakresie kształcenia:

- Utworzenie Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych. Opracowanie i wdrożenie tam unikalnej w Polsce formy indywidualnych studiów, pozwalającej studentom realizować indywidualne i interdyscyplinarne ścieżki kształcenia w oparciu o wszystkie programy studiów w Uniwersytecie Śląskim
- Opracowanie i realizacja praktycznego modułu do pracy zespołowej dla studentów Kolegium ISM, o nazwie: „Praca w zespołach ds. opracowywania rozwiązań problemów niejednorodnych”.
- Pomysłodawca i współtwórca Nowej Koncepcji Studiów, której pilotaż rozpoczął się w roku 2023/2024
- Promotor siedmiu doktorów, jak również licznych magistrantów i licencjatów
- Tutor studentów MISH i Kolegium ISM
- Profesor wizytujący w Uniwersytecie Warszawskim: „Nowoczesny Uniwersytet – kompleksowy program wsparcia dla doktorantów i kadry dydaktycznej Uniwersytetu Warszawskiego (1.10.2012–31.12.2012)
- Cykl wykładów w Università degli Studi di Bari w Bari, 4–10.12.2011 r.
- Cykl wykładów w Universität Freiburg, Departament für Sprachen und Literaturen/Studienbereich Slavistic, 12.04 2013–17.04.2013
- Konferencja w University of Illinois Chicago – zaproszenie do wygłoszenia: Annual Hejna Keynote Lecture: “Early Polish Modernism and Its Shadow” 24-25. 04. 2017
- Koncepcja i współorganizacja cyklu seminariów interdyscyplinarnych prowadzonych wspólnie z Akademią Muzyczną w Katowicach: „Seminaria a due”, 2014 – nadal
- Opiekun Koła Naukowego Studentów MISH UŚ, 2007–2010
- Opiekun Koła Naukowego Doktorantów Wydziału Filologicznego UŚ, 2010–2012
- Autor artykułów popularyzujących naukę o literaturze, m.in. w: „Tygodniku Powszechnym” (stały współpracownik), „Polityce”, „Gazecie Wyborczej”
- Wykłady dla młodzieży szkolnej Śląska i Zagłębia w szkołach, bibliotekach, domach kultury 1997 – nadal
- Wykłady nt. związków filmu i literatury w ramach młodzieżowych akademii filmowych 1992 - 2017

Członkostwo w radach, redakcjach, komitetach oraz instytucjach związanych z nauką:

- Przewodniczący polskiego jury Nagrody Literackiej Unii Europejskiej 2023
- Pomysłodawca, współorganizator i członek kapituły Nagrody im. prof. Józefa Pietera
- Pomysłodawca i współorganizator Śląskiej Nagrody Naukowej
- Przewodniczący Kapituły Rankingu Liceów i Techników Perspektywy 2023
- Przewodniczący Rady Programowej Festiwalu Słowa im. Jerzego Pilcha Granatowe Góry
- Członek Komisji Kształcenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP)
- Członek Regionalnej Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji województwa śląskiego
- Członek Metropolitalnej Rady Rozwoju
- Członek kapituły przyznającej stypendia Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury

- Członek kapituły ds. Nagród Marszałka Województwa Śląskiego dla młodych twórców
- Członek Rady Programowej Europejskiego Kongresu Gospodarczego (EEC 2024)
- Członek Kapituły Wyróżnienia „Marka – Śląskie”
- Członek Kapituły i współorganizator Nagrody im. Kazimierza Kutza
- Champion konferencji EuroScience Open Forum 2024
- Członek redakcji pisma naukowego „Świat i Słowo”
- Członek redakcji pisma naukowego „Śląskie Studia Polonistyczne”
- Członek Komisji Historycznej PAN Oddział w Katowicach
- Członek Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza
- Zastępca prezesa Towarzystwa Literackiego im. Teodora Parnickiego
- Uczestnik (jako gość i współprowadzący) czterech edycji festiwalu literatury Conrad Festival w Krakowie, 2012–2015. Jako pierwszy Polak zaproszony do wygłoszenia „The Annual Conrad Lecture” w 2019 r.)

Publikacje naukowe:

Publikacje książkowe

- R. Koziołek, Opracowanie tekstu i edycji komentowanej dla powieści „Ogniem i mieczem” Henryka Sienkiewicza w serii „Biblioteka Narodowa”, seria I, nr 345, Wrocław 2023 (wspólnie z Tadeuszem Bujnickim i Jerzym Axerem)
- R. Koziołek – Czytać, dużo czytać, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2023
- R. Koziołek, Introduction. W. Reymont, The Peasants, tr. A. Zaranko, Penguin Books London 2022
- R. Koziołek - Wiele tytułów, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2019
- R. Koziołek - Ciała Sienkiewicza: studia o płci i przemocy, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2018
- R. Koziołek - Dobrze się myśli literaturą, Wydawnictwo Czarne, Wydawnictwo UŚ, Wołowiec/Katowice 2016
- R. Koziołek - Znakowanie trawy albo Praktyki filologii, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2011
- Teodor Parnicki, Tylko Beatrycze, wstęp: Ryszard Koziołek, oprac. tekstu i komentarze Ireneusz Gielata, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 2001, 427 s. (Biblioteka Narodowa; nr 304).
- R. Koziołek - Zdobyć historię: problem przedstawienia w "Twarzy księżycy" Teodora Parnickiego, Wydawnictwo Gnome, Katowice 1999

Publikacje w czasopismach

- R. Koziołek, "Poles-Their Own Portraits" Revisited: Taking a Critical Stand, in Pasięka Agnieszka, Rodak Paweł (red.): Rethinking Modern Polish Identities: Transnational Encounters, Rochester, Boydell & Brewer, University of Rochester Press 2023
- R. Koziołek, Polityczna przyszłość literaturoznawstwa powszechnego, Konteksty: polska sztuka ludowa, nr 3, 2021

- R. Koziółek - Jak reformuje się młotem?, w: Konteksty: polska sztuka ludowa, r. 72, nr 3, s. 147-153, 2018 r.
- R. Koziółek - Sienkiewicz neutre dans la Suisse neutre, w: Sienkiewicz, voyageur dans le temps et dans l'espace, sous la direction de Maria Delaperrière, s. 63-76, Eur'Orbem Edition, Paryż 2018,
- R. Koziółek - Humanistyka literaturoznawcza w dobie nowych konfliktów plemiennych: próba wykonania ruchu, w: „Teksty Drugie”, nr 1, s. 60-69, 2017 r.
- R. Koziółek - Darwinizm, w: Słownik polskiej krytyki literackiej 1764-1918: pojęcia, terminy, zjawiska, przekroje, T. 1, A-M., s. 165-181, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016
- R. Koziółek - Być dziwnym, w: Nauczyciel akademicki: etos i warsztat, s. 1-9, 2016 r.
- red. R. Koziółek, M. Gloger - Sienkiewicz polityczny, Sienkiewicz ideologiczny, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2016
- R. Koziółek - Literaturgeschichte als Anthropologie des Eigenen, w: Welt der Slaven, t. 1, s. 70 – 83, 2016 r.
- R. Koziółek - Polaków Portret Własny Revisited: zajmowanie pozycji krytycznej, w: Migracyjna pamięć, wspólnota, tożsamość, s. 121-146, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2016
- R. Koziółek - Sienkiewicza świat bez ojców, w: Śląskie Studia Polonistyczne, nr 2, s. 13-23, 2015 r.
- R. Koziółek - Ekonomia polityczna lalek, w: Napis, ser. 21, s. 185-197, 2015 r.
- R. Koziółek - Niewspółmierność historii literatury z historiami innych, w: Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Nr 3023 (2013), s. 91-104, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2013
- red. R. Koziółek [et al.] - Potwory, hybrydy, mutanty: pogranicza ludzkiej natury, Wydawnictwo FA-art, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2012
- R. Koziółek - Skolonizowani, na lewo!: kolonizatorzy, na prawo! w: Akcent, r. 33, nr 1, s. 114-120, Lublin 2012
- R. Koziółek - Modernizowanie Sienkiewicza, w: Pamiętnik Literacki r. 103, z. 3, s. 231-239, 2012 r.
- R. Koziółek - Kompleks Darwina, w: Teksty Drugie: teoria literatury, krytyka, interpretacja, nr. 3, s. 11-32, 2011 r.
- R. Koziółek - My dziewiętnastowieczni albo krytyka spóźnionych, w: Teksty Drugie: teoria literatury, krytyka, interpretacja, nr 5, s. 275-283, 2011 r.
- R. Koziółek - Biologia literatury, w: Świat i Słowo: filologia, nauki społeczne, filozofia, teologia, nr 1, s. 63-74, 2010 r.
- R. Koziółek - Teoria literatury jako akt wiary, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 3/4, s. 76-89, 2010 r.
- R. Koziółek - Julian Tuwim napisał wiersz Baudelaire'a, w: Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Nr 2807, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2010
- R. Koziółek - Koniec Zgody albo powrót do interpretacji, w: Opcje, nr 1, s. 76-79, 2009 r.
- R. Koziółek - Co gra "Katarzynka" Prusa?, w: Pamiętnik Literacki, r. 100, z. 1, s. 49-70, 2009 r.
- R. Koziółek - Nohavica - nasz lepszy brat, w: Opcje, nr 2, s. 119, 2008 r.
- R. Koziółek - Śmiech z prozy, śmiech z poezji: na podstawie twórczości Henryka Sienkiewicza i Tadeusza Żeleńskiego (Boya), w: Odcienie humoru, nr 1., s. 149-157, Naukowe Wydawnictwo Piotrkowskie, Piotrków Trybunalski 2008
- R. Koziółek - Tren Chozroesa, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 3, s. 96-101, 2007 r.

- R. Koziółek - Praca zabijania, w: Świat i Słowo: filologia, nauki społeczne, filozofia, teologia, nr 2, s. 245-255, 2007 r.
- R. Koziółek - Martwe kobiety, w: Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, r. 41, s. 59-73, 2007 r.
- R. Koziółek - Idea i literacki obraz pracy w prozie pozytywizmu, w: Praca - dobro indywidualne i społeczne, s. 101-114, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy, Katowice 2007
- R. Koziółek - Krzepa: o potrzebie historii dla życia nowoczesnego, w: Henryk Sienkiewicz w kulturze polskiej, s. 185-194, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2007
- R. Koziółek - Rana jako tekst wojny: u Sienkiewicza i Żeromskiego, w: Zamieranie: interpretacje, s. 11-29, Oficyna Wydawnicza Wacław Walasek, Katowice 2007
- R. Koziółek - Szeregowy pracownik nauki o literaturze, o sobie samym, języku i wielkim komentarzu literatury, w: Teksty Drugie: teoria literatury, krytyka, interpretacja, nr. 6, s. 192-201, 2006 r.
- R. Koziółek - Czar i zaklęcie Sienkiewicza - recenzja, w: Pamiętnik Literacki, r. 97, z. 4, s. 251-267, 2006 r.
- R. Koziółek - Miejsca po ojcach, w: Prace Polonistyczne, ser. 51, t.1, s. 19-31, 2006 r.
- R. Koziółek - Maski czytania, w: Intymność wyrażona, s. 29-48, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2006
- R. Koziółek - Płaszczyzny przeszłości: Pilch, Szczepański, Wantuła, w: Obraz minulości v současné české a polské literatury: sborník z mezinárodní vědecké konference, s. 112-130, „Śląsk” Wydawnictwo Naukowe, Katowice 2006
- R. Koziółek - Śmiech Zagłoby, w: Poza historią, s. 110-126, Wydawnictwo Gnome, Katowice 2006
- R. Koziółek - Śmiech ze "Słówek, w: „Tam nasz początek” : studia o literaturze polskiej pierwszej dekady XX wieku, s. 103-124, Wydawnictwo Gnome, Katowice 2006
- R. Koziółek - Afirmatywne wymioty, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 1, s. 56-57, 2005 r.
- R. Koziółek - Topos jako miejsce zmysłowe, w: Więzy tradycji, s.339-347, Wydawnictwo Scriptum Tomasz Sekunda, Bielsko-Biała 2005
- R. Koziółek, I. Gielata – „Nasza szkap” – przypowieść antropologiczna, w: Świat Słowo, nr 1, s. 169-184, 2005 r.
- R. Koziółek - Bicz Boży - recenzja, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 1, s. 58-60, 2004 r.
- R. Koziółek - Historia jako przeszkoda dla inicjacji: o „Tylko Beatrycze” Teodora Parnickiego, w: Z problemów prozy: powieść inicjacyjna, s. 401-416, Dom Wydawniczy Duet, Toruń 2003
- R. Koziółek - Dzień Ulissesa i inne szkice na tematy niemitologiczne, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr. 2, s. 68-71, 2001 r.
- R. Koziółek - Dave's True Story, czyli Piękna śpiewa opowieści Bestii, w: Opcje, nr 6, s. 84-87, 2001 r.
- R. Koziółek - Głowiński z marginesów, w: FA-art, s.68-71, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2001
- R. Koziółek - Dwie historie miłosne w „Tylko Beatrycze”, w: Inspiracje Parnickiego: materiały z konferencji historycznoliterackiej Inspiracje Parnickiego, 2-3 grudnia 1999 r, s.45-49, Wydawnictwo Gnome, Katowice 2000
- R. Koziółek - Zapomniane radości, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 3, s. 14-19, 1999 r.

- R. Koziółek - Między fabułą a zdarzeniem: o II części „Twarzy księżycy”, w: Świat Parnickiego: materiały z konferencji, towarzystwo Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej, s. 25-34, 1999 r.
 - R. Koziółek - Wuj Tarabuk i nędza pisania, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 3, s. 14-19, 1998 r.
 - R. Koziółek - Afgański romans, Jedno życie, czyli wędrówka dusz - recenzja, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 1/2, s. 42-44, 1998 r.
 - R. Koziółek - Nikt to nie ja!: o ostatniej powieści Jerzego Andrzejewskiego, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 3, s. 14-19, 1996 r.
 - R. Koziółek - O przedstawieniu ciąży i macierzyństwa w "Trylogii" Henryka Sienkiewicza, w: Pamiętnik Literacki, z. 4, s. 49-63, 1996 r.
 - R. Koziółek - U progu lektury albo kto zasługuje na piekło Parnickiego, w: FA-art: kwartalnik Ruchu "Wolność i Pokój", nr 2, s. 79-83, 1994 r.
 - R. Koziółek - Co to jest "Z".?: postać literacka w przestrzeni intertekstualnej: Parnickiego "I u możnych dziwny", w: Pamiętnik Literacki, s. 102-122, 1994 r.
-

Wypromowane prace doktorskie:

- S. Kwak - Proza Tadeusza Dołęgi-Mostowicza w kontekście recepcji psychoanalizy w Polsce, Katowice 2019
- M. Płotkowiak - Theatrum Reymonta: inscenizacje historii, polityki i codzienności, Katowice 2018
- B. Stefaniak-Maślanka - Kołysanka poetycka: genealogie i przetworzenia, Katowice 2018
- K. Szkaradnik - Historia jako tekst i doświadczenie w piśmiennictwie Jana Szczepańskiego, Józefa Pilcha i Jana Wantuły, Katowice 2018
- S. Trela – Rękopisy poetyckie Jacka Malczewskiego: edycja krytyczna – interpretacja – autokorespondencja sztuk, Katowice 2018
- M. Mikołajec - Wspólnota i literatura: studia o prozie Morcinka, Katowice 2015
- M. Marcela - Monstruarium późnonowoczesne, Katowice 2013